

Το Κάστρο της Γκιμαράες

Η γενέτειρα του πορτογαλικού έθνους

Οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς

- **Πλαίσιο και γεωγραφική τοποθεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς:** Το Φύλλο Εργασίας αυτό κάνει μια εξερεύνηση στην υλική πολιτιστική κληρονομιά της Πορτογαλίας με ιδιαίτερη μνεία στο Κάστρο της Γκιμαράες, το οποίο θεωρείται από τους Πορτογάλους η γενέτειρα όχι μόνο του πρώτου Πορτογάλου βασιλιά αλλά και της εθνικής τους καταγωγής και ταυτότητας.
- **Περιγραφή και αιτιολόγηση:** Το Φύλλο Εργασίας αυτό περιέχει 3 ασκήσεις που επικεντρώνονται στο κάστρο της Γκιμαράες, οι οποίες έχουν στόχο να καλλιεργήσουν τις επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών, να τους εξασκήσουν στη χρήση των χρόνων της γραμματικής και του λεξιλογίου που σχετίζεται με τα κάστρα, δίνοντάς τους παράλληλα την ευκαιρία να μάθουν περισσότερα για τις καταβολές του πορτογαλικού έθνους.
- **Διάρκεια:** 45 λεπτά
- **Επίπεδο γλώσσας:** B2 Ανεξάρτητος Χρήστης
- **Προγενέστερη γνώση:** Οι μαθητές πρέπει να έχουν τουλάχιστον ένα προενδιάμεσο γλωσσικό επίπεδο στα Ελληνικά και να γνωρίζουν αρκετό λεξιλόγιο για να διατυπώνουν τη γνώμη τους
- **Θεματική, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα (μαθησιακοί στόχοι):** Στο Φύλλο Εργασίας οι μαθητές θα μάθουν για την ιστορία της γέννησης του Πορτογαλικού έθνους. Θα μάθουν επίσης χρήσιμο λεξιλόγιο για να διατυπώνουν και να ανταλλάζουν απόψεις και θα εξασκηθούν στους χρόνους του ενεστώτα, του παρατατικού και του αορίστου στην ενεργητική και παθητική φωνή. Οι μαθητές θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να διακρίνουν τη διάθεση των ρημάτων της παθητικής φωνής, εάν δηλαδή είναι αποθετικά και έχουν ενεργητική διάθεση έστω και αν παίρνουν τις καταλήξεις της παθητικής φωνής, όπως τα ρήματα «επισκέπτομαι», «αναφέρομαι» και «ηγούμαι» στην Ασκ.2, Ερ.1. Θα δοθεί επίσης έμφαση στην κατανόηση του γραπτού λόγου και στην πρόσκτηση και παραγωγή καινούργιου λεξιλογίου.

- **Ανάπτυξη Δεξιοτήτων (ή τα μαθησιακά οφέλη για τους μαθητές):** Με την ολοκλήρωση του Φύλλου Εργασίας, οι μαθητές θα έχουν εξασκήσει τις δεξιότητες στον προφορικό λόγο, και πιο συγκεκριμένα σε καταστάσεις όπου πρόκειται να ανταλλάξουν απόψεις και να μιλήσουν για ιστορικά γεγονότα. Οι μαθητές θα βελτιώσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους στη χρήση και παραγωγή των χρόνων του ενεστώτα, αορίστου & παρατατικού στην ενεργητική και παθητική φωνή. Θα εξασκηθούν επίσης στην κατανόηση του γραπτού λόγου και θα μάθουν να ταυτίζουν τα μέρη ενός κάστρου.
- **Απαραίτητο υλικό:** Χρειάζεται ένας υπολογιστής με πρόσβαση στο διαδίκτυο. Εάν το μάθημα γίνεται δια ζώσης, θα γινόταν μεγαλύτερη διευκόλυνση αν υπήρχε ένας προβολέας για την προβολή του βίντεο καθώς επίσης και ένας λευκός πίνακας με μαρκαδόρους και σπόγγο καθαρισμού, για να μπορείτε να καταγράψετε τις ιδέες των μαθητών κατά τη διάρκεια της εργασίας του καταιγισμού ιδεών.
- **Αναφορές και πηγές:**
 - www.padlet.com (can be used for brainstorming and building a timeline in a virtual class – exercise 1, task 1 and 2)
 - [https://www.castelosdeportugal.pt/castelos/Castelos\(pre\)SECXII/guimaraes.html](https://www.castelosdeportugal.pt/castelos/Castelos(pre)SECXII/guimaraes.html) (thorough information about the castle of Guimarães)
 - [https://www.infopedia.pt/\\$batalha-de-s.-mamede?uri=lingua-portuguesa](https://www.infopedia.pt/$batalha-de-s.-mamede?uri=lingua-portuguesa) (Information about the battle of S. Mamede)
 - <https://ensina.rtp.pt/artigo/tratado-de-zamora/> (Information about the Treaty of Zamora)
 - https://pt.wikipedia.org/wiki/Condado_Portucalense
 - <https://www.youtube.com/watch?v=rMI6pLlyBLs> (Video of the castle)
 - <https://www.britannica.com/technology/castle-architecture> (vocabulary about castles)
 - Images taken from: www.pixabay.com

Φύλλο Εργασίας για τον μαθητή

Χρονοδιάγραμμα της Ιστορίας του Κάστρου του Γκιμαράες

ΑΣΚΗΣΗ 1:

Διάρκεια: 15 λεπτά

Εργασία 1

Ας κάνουμε ένα καταιγισμό ιδεών! Τι γνωρίζετε για την Ιστορία της Πορτογαλίας; Καταγράψτε μερικά ιστορικά γεγονότα ή συμβάντα:

Εργασία 2

Δημιουργήστε όλοι μαζί ως τάξη ένα χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που συλλέξατε. Ποιο είναι το αρχαιότερο γεγονός; Και ποιο το πιο πρόσφατο; Χρησιμοποιήστε το παράδειγμα του χρονοδιαγράμματος παρακάτω ως αναφορά.

Εργασία 3

Συζητήστε με την τάξη σας την εξής ερώτηση: γιατί πιστεύετε ότι το Κάστρο της Γκιμαράες αποκαλείται η γενέτειρα του έθνους;

ΑΣΚΗΣΗ 2

Διάρκεια: 15 λεπτά

Εργασία 1: Διαβάστε το κείμενο για το Κάστρο του Γκιμαράες και συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα στο πλαίσιο. Μην ξεχάσετε να τα βάλετε στον σωστό χρόνο, στη σωστή φωνή και στο σωστό πρόσωπο και αριθμό.

εξουσιάζω	είμαι	αναγνωρίζομαι	
επισκέπτομαι	νικώ	εμπνέω	γεννιούμαι
ηγούμαι	αναφέρομαι	κατασκευάζομαι	συμβάλλω

Το Γκιμαράες (1) _____ μια πόλη που βρίσκεται στα βόρεια της Πορτογαλίας, που παλαιότερα ήταν γνωστή ως Βιμαράνες. Το κέντρο της Γκιμαράες (2) _____ όσους το επισκέπτονται να συλλογιστούν την ιστορία της στα βάθη του χρόνου. Μία από τις αστικές της ενορίες, η Ολιβείρα ντο Καστέλο, αποτελεί την έδρα του Κάστρου της Γκιμαράες, το οποίο (3) _____ κατά τους μεσαιωνικούς αιώνες για την άμυνα της πόλης από τις εισβολές των Νορμανδών από τον Βορρά και τις εισβολές των μουσουλμάνων από το Νότο. Πριν η Πορτογαλία γίνει χώρα, ήταν γνωστή με την ονομασία «Η Κομητεία της Πορτογαλίας» (Condado Portucalense), μια εδαφική έκταση που παραχωρήθηκε από τον βασιλιά Αλφόνσο ΣΤ' του Λεόν και της Καστίλης στον κόμη Ερρίκο, και την οποία μέχρι τότε (4) _____ από κοινού με τη σύζυγό του, Τερέζα του Λεόν. Σύμφωνα με την παράδοση, στο κάστρο αυτό (5) _____ ο γιός τους, ο Αλφόνσο Ενρίκες, ο οποίος αργότερα έμελλε να γίνει ο πρώτος βασιλιάς της Πορτογαλίας. Για το λόγο λοιπόν αυτό, η πόλη του Γκιμαράες (6) _____ συχνά ως η γενέτειρα του πορτογαλικού έθνους. Η περιοχή που βρίσκεται το κάστρο του Γκιμαράες ήταν επίσης το πεδίο της Μάχης του Σαο Μαμέντε, που διεξήχθη το 1128, όταν οι δυνάμεις τις οποίες (7) _____ ο Αλφόνσο Ενρίκες (8) _____ τις δυνάμεις υπό τις διαταγές της μητέρας του Τερέζας, της Κόμισσας της Πορτογαλίας. Η μάχη αυτή υπήρξε ένα καθοριστικό γεγονός στην Ιστορία της Πορτογαλίας, το οποίο (9) _____ στην εγκαθίδρυση του Βασιλείου της Πορτογαλίας. Το 1143, το Βασίλειο της Πορτογαλίας (10) _____ επίσημα από τα γειτονικά βασίλεια στη Συνθήκη της Ζαμόρα, και ο Αλφόνσο Ενρίκες έγινε επίσημα ο πρώτος βασιλιάς της Πορτογαλίας.

Σήμερα η πόλη της Γκιμαράες αναγνωρίζεται ως Μνημείο της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας και πολλοί τουρίστες εξακολουθούν να (11) την _____ κάθε χρόνο.

Εργασία 2: Σε πρώτο στάδιο, συγκρίνετε τις απαντήσεις σας με τους διπλανούς σας. Έχετε τις ίδιες απαντήσεις; Στη συνέχεια, ελέγξτε τις απαντήσεις σας για τυχόν λάθη παρουσία όλης της τάξης και με την καθοδήγηση του δασκάλου.

1. Το Κάστρο της Γκιμαράες βρίσκεται στην αστική ενορία του Γκιμαράες [Σ] [Λ]

2. Αρχικά, ο κύριος σκοπός του κάστρου ήταν να υπερασπίζεται την περιοχή από τις επιδρομές των Βίκινγκς. [Σ] [Λ]

3. Στη μάχη του Σάο Μαμέντε, ο Αλφόνσο Ενρίκες και οι σύμμαχοί του πολέμησαν εναντίον των στρατευμάτων της μητέρας του. [Σ] [Λ]

4. Το Βασίλειο της Πορτογαλίας αναγνωρίστηκε επίσημα στη Συνθήκη που έμεινε στην ιστορία γνωστή ως η Αλεξανδρινή Γραμμή («Λινέα Αλεξανδρίνα») [Σ] [Λ]

5. Η πόλη της Γκιμαράες αναγνωρίζεται ως Μνημείο της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Ανθρωπότητας. [Σ] [Λ]

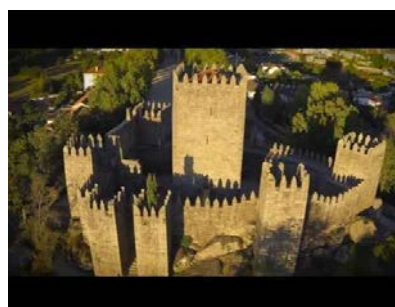
Εικόνα 2- Θέα του Κάστρου του Γκιμαράες το απόγευμα

ΑΣΚΗΣΗ 3

Διάρκεια: 15 λεπτά

Εργασία 1: Ας κάνουμε μια εικονική επίσκεψη στο κάστρο! Παρακολουθήστε το [βίντεο](#) και να θυμάστε να δώσετε προσοχή στα διάφορα μέρη του κάστρου.

Το κάστρο περιβάλλεται από ένα **τείχος**, που ενισχύεται από τέσσερις **πύργους**. Υπάρχει ένας διάδρομος περιπολίας γνωστός ως «**chemin de ronde**», ο οποίος είναι ένας διάδρομος που περιβάλλει την κορυφή του τείχους και είναι προσβάσιμος από τις σκάλες που αναπτύσσονται

εντός των πύργων. Το τείχος περιβάλλεται από προμαχώνες, με αμυντικά ξώστεγα, τις λεγόμενες «ζεματίστρες». Στο δυτικό μέτωπο, βρίσκεται η **κύρια πύλη**, την οποία υπερασπίζονται δύο **πυργίσκοι**. Στο κέντρο του **βραχίονα** υπάρχει ένα φυλάκιο, το οποίο συνδέεται με τον διάδρομο περιπολίας μέσω μιας **ξύλινης γέφυρας**.

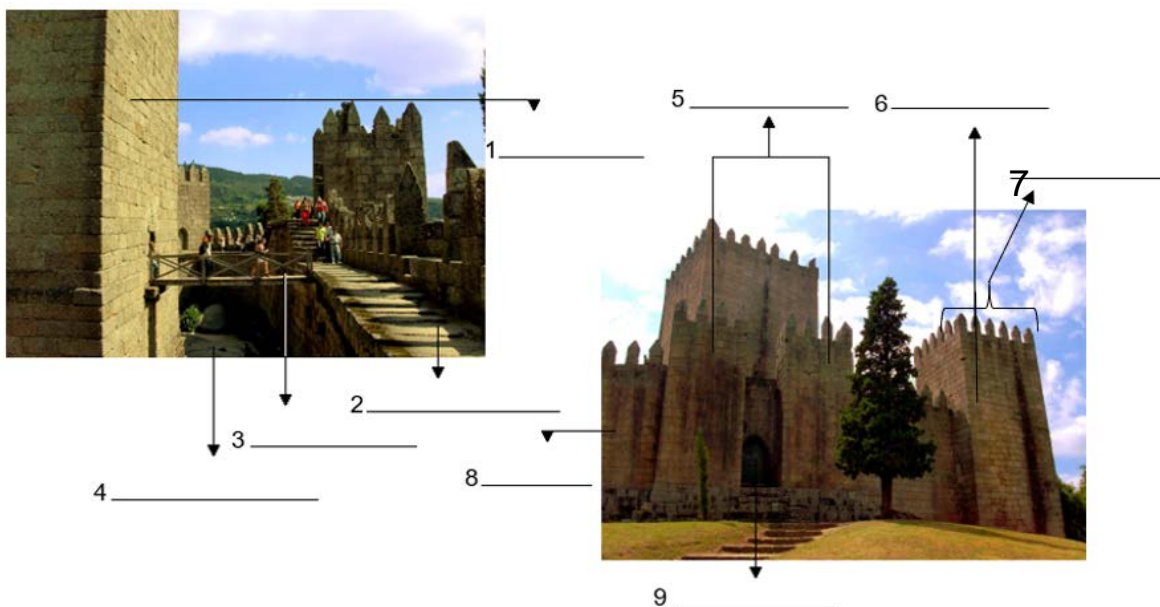
Εργασία 2: Αντιστοιχίστε τις λέξεις με τους ορισμούς τους.

1. Το τείχος	A) Το ισχυρότερο μέρος της οχύρωσης ενός κάστρου, συνήθως ένας ενιαίος πύργος
2. Πύργος	B) Δομή που συνέδεε τον διάδρομο περιπολίας με το φυλάκιο
3. Διάδρομος περιπολίας (Chemin de ronde)	Γ) Το στηθαίο ενός τείχους που αποτελείται από ένα αμυντικό χαμηλό τοίχο με ύψος ανάμεσα στο στήθος και το κεφάλι, όπου βρίσκονταν οι

<p>4. Προμαχώνες</p> <p>5. Κεντρική πύλη</p> <p>6. Πυργίσκοι</p> <p>7. Βραχίονας</p> <p>8. Φυλάκιο</p> <p>9. Ξύλινη γέφυρα</p>	<p>εγκοπές ή οι "πολεμίστρες" απ' όπου έριχναν βέλη ή άλλα βλήματα οι αμυνόμενοι</p> <p>Δ) Ένα μέρος στο κάστρο όπου μπορούσαν να συγκεντρωθούν τα στρατεύματα</p> <p>Ε) Αμυντικές υπερυψωμένες δομές προσαρτημένες στα τείχη κοντά στην πύλη</p> <p>ΣΤ) Αμυντική κατασκευή που περιβάλλει ένα κάστρο, συνήθως από πέτρα</p> <p>Ζ) Η κύρια είσοδος που οδηγούσε στο κάστρο και ήταν γερά κατασκευασμένη</p> <p>Η) Ένας διάδρομος που περιβάλλει την κορυφή ενός τείχους</p> <p>Θ) Μικροί πύργοι χτισμένοι στα τείχη ενός κάστρου</p>
--	--

Απάντηση: 1 - ____ 2 - ____ 3 - ____ 4 - ____ 5 - ____
6 - ____ 7 - ____ 8 - ____ 9 - ____ 10 - ____

Εργασία 3: Αντιστοιχίστε τα ονόματα των τμημάτων του κάστρου με τους αριθμούς της εικόνας.

Πηγή Εικόνων: [Castelo de Guimarães, Portugal - Acesso à Torre de Menagem](#) by Marco Aldeia [CC BY-SA 3.0](#)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Άσκηση 1

Εργασία 1: Οι απαντήσεις των μαθητών. Το Padlet μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διαδικτυακό μάθημα, στην ομαδική εργασία που περιλαμβάνει τον καταιγισμό ιδεών

Εργασία 2: Οι απαντήσεις των μαθητών

Εργασία 3: Οι απαντήσεις των μαθητών. Ο δάσκαλος μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να δημιουργήσουν ένα χρονοδιάγραμμα

Εργασία 4: Οι απαντήσεις των μαθητών. Ο δάσκαλος μπορεί να αναφέρει ότι η πόλη της Γκιμαράες θεωρείται ως η γενέτειρα του Πορτογαλικού έθνους επειδή λέγεται ότι ήταν ο τόπος γέννησης του πρώτου βασιλιά της Πορτογαλίας, Αλφόνσο Ενρίκες.

Άσκηση 2

Εργασία 1

1) Είναι	7) αναφέρεται
2) εμπνέει	8) ηγήθηκε
3) κατασκευάστηκε	9) νίκησαν
	10) συνέβαλε
4) εξουσίαζαν	11) αναγνωρίστηκε
5) γεννήθηκε	12) επισκέπονται

Εργασία 2

1 – Λάθος. Το Κάστρο της Γκιμαράες βρίσκεται στην αστική κοινότητα του **Ολιβέιρα ντο Καστέλο**.

2 – Λάθος. Αρχικά, ο κύριος σκοπός του κάστρου ήταν να παρέχει προστασία από τις εισβολές **Νορμανδών και Μουσουλμάνων**.

3 – Σωστό.

4 – Λάθος. Το Βασίλειο της Πορτογαλίας αναγνωρίστηκε επίσημα στη συνθήκη της **Ζαμόρα**.

5 – Σωστό.

ΑΣΚΗΣΗ 3

Εργασία 1 – Εδώ απαιτείται μόνο η παρακολούθηση του βίντεο και η ανάγνωση του κειμένου από τους μαθητές. Ο δάσκαλος μπορεί να ζητήσει από τους μαθητές να διαβάσουν πρώτα το κείμενο, ενώ ο ίδιος μπορεί να διακόπτει το βίντεο σε ορισμένα σημεία, ούτως ώστε να βοηθήσει τους μαθητές να εντοπίζουν συγκεκριμένα μέρη του κάστρου.

Εργασία 2

1 – στ) ; 2 – ε) ; 1 – στ) ; 2 – ε) ; 3 – η) ; 4 – γ) ; 5 – γ) ; 6 – ι) ; 7 – δ) ; 8 – α) ; 9 – β)

Εργασία 3

1 – φυλάκιο

2 – διάδρομος περιπολίας

3 – ξύλινη γέφυρα

4 – βραχίονας

5 – πυργίσκοι

6 – πύργος

7 – προμαχώνες

8 – τείχη

9 – κύρια πύλη